

[Aksel Larsen.]

arter sig, uanset hvordan de anvendes, også mod dem, der anvendes af dagbladene f. eks. ved juletid.

Dernæst vil jeg sige, at et sådant forslag rejser uvilkårligt spørgsmålet: ja men er det vigtigst at gribe ind her, eller er der andre områder, hvor det er lige så vigtigt at gribe ind? Jeg mener at have set en opgørelse fra lægeside, hvoraf det fremgår, at der i dette lille land, Danmark, er 5.000 uheldbedelige alkoholikere og 80.000 alvorligt alkoholskadede. Jeg kan på basis af en sådan statistik — med alt mulig forbehold over for statistik, naturligvis — ikke lade være med at sige, at det rejser virkelig spørgsmålet, om man ikke også burde gribe tilsvarende ind over for spiritusreklame og f. eks. forlange, at der på brændevins- og whisky-flaskerne blev aftrykt advarsler mod at nyde den farlige væske i de pågældende flasker; det vil svare til det krav, man stiller i forslaget om, at der på cigaret-pakkerne skulle aftrykkes en advarsel mod at ryge cigaretterne.

Endelig — og så skal jeg gå ind på selve forslaget, mere end jeg har gjort hidtil — føler jeg trang til at sige, at jeg mener, man overhovedet burde og kunne gribe ind imod den overhåndtagende reklame herhjemme, som tjener et væsentligt formål, nemlig at få folk til at forøge deres forbrug, ikke mindst på områder, hvor de egentlig ikke har noget behov, men hvor man ved hjælp af reklame vil skabe et kunstigt behov. I Sverige synes man at være inde på en eller anden form for reklameskat, og jeg kunne godt tænke mig, at man herhjemme i hvert fald modvirkede reklamen ved ikke at regne reklamen for en ren driftsudgift, som kunne bevirke, at virksomhederne gennem skattelettelse får dækning eller delvis dækning for reklameudgifterne.

Dernæst nogle bemærkninger yderligere om selve det her fremsatte forslag. Man foreslår som punkt 1, at der burde fastlægges retningslinjer for udformningen af cigaretreklamer. Det kan man naturligvis gøre. Jeg tror, det ville være at foretrække, at man overhovedet forbød cigaretreklamer, hvis man vil lovgive på dette område. Jeg har noteret mig oplysningerne fra hr. Skovmand, der fortalte om, hvordan det gik i Amerika, da man indførte modreklame i tv.

Det bevirkede, at cigaretsalget gik ned, hvorfor cigaretfabrikkerne afstod fra at reklamere i tv, og så forsvandt også modreklamen. Det synes i grunden at være dårligt. Jeg synes ikke, staten og sundhedsmyndighederne skulle være gået ind på det sundhedsskadelige kompromis. Hvis man mener, man er i stand til at vedtage lovrægleregler for, hvorledes der skal reklameres, så måtte man vel også være i stand til at sige: der må overhovedet ikke reklameres for dette. Men det rejser selvfølgelig igen det videregående spørgsmål: hvilke varer må der så overhovedet reklameres for, og hvor skal man gribe ind?

Jeg ved ikke, om det ville hjælpe, at man i cigaretreklamer indrykkede advarsler om cigaretrykningens skadelige virkninger, og jeg tvivler sådan set på det, men jeg må indrømme, at adskillige af de cigaretreklamer, jeg har set — jeg ser altså bort fra denne lotterireklame — i form af store, afskyelige plakater af mere eller mindre sympatisk udseende cigaretrygende mennesker, som man klistrer op i Københavns gader, de kunne i hvert fald aldrig få mig til at ryge cigaretter. Jeg synes, det ser temmelig ækelt ud, men det må naturligvis de pågældende fabrikker og de pågældende reklame-mennesker om, hvis de mener, den slags virker tillidindgydende. Det er muligt, det kan virke, hvis man påtrykker advarsel om indhold og skadelige virkninger.

Jeg må for øvrigt sige til hr. Skovmands statistik over tilfældene af lungekræft som følge af cigaretrykning, at den halter en del, for den giver oplysning om tilfælde af lungekræft, men jeg kan ikke se, det er bevist, at det skyldes cigaretrykning i alle disse tilfælde. Det kunne jo tænkes, det var den almindelige luftforurening, som muligvis er langt, langt værre end cigaretrykning. Dette skal kun siges over for det argument, som blev fremført her.

Det, der foreslås om oplysningskampagner i skole, radio og tv samt for gravide, kan man jo kun tilslutte sig; det er yderst rimeligt. Afvænningsklinikkerne vil jeg ligesom indenrigsministeren sætte et spørgsmålstejn ved. Derimod vil jeg være begejstret, hvis man vil foretage en nærmere undersøgelse af anvendelsen af tilsætningsstoffer i tobaksvarer i almindelighed. Men jeg vil ganske vist tilføje, at der er jo mange andre om-